

Др Бранка Драгосавац
Универзитет у Београду
Правни факултет – Библиотека
branka.dragosavac@ius.bg.ac.rs

Ђорђе Грујић : теоретичар јавног библиотекарства и рад на стварању идентитета јавних библиотека у Србији

Сажетак

У историји јавног библиотекарства у Србији остала су још увек недовољно осветљена имена појединаца чије су активности биле усмерене на отварање јавних библиотека. Један од делатника који су остали готово непознати културној јавности јесте технолог, предузетник и писац из Кикинде, професор Ђорђе Грујић (1886-1973) и у овом раду биће представљене све његове активности на устројавању јавних библиотека у Србији.

Почетна фаза Грујићевог рада обухвата период од 1912. до 1914. године, када је објавио своје прве текстове у *Летопису Матице српске*, а најважније постулате истакао у монографији *О друштвеном просвећивању*. У овим радовима Грујић се показао као одличан познавалац проблематике јавних библиотека с обзиром да је детаљно приказао њихову функцију, задатке и организацију, описао стање у јавном библиотекарству и представио могућности оснивања државних јавних библиотека у Србији.

У другој фази, од 1928. године наставио је своје активности сада са места шефа Социјално-културне секције за социјалну политику Општине града Београда. Осим теоријских поставки о потреби оснивања јавне библиотеке у Београду које је изложио на две конференције и монографији *Социјална политика у Општини београдској*, активно је учествовао у доношењу одлуке о оснивању Библиотеке и музеја Општине града Београда (1929). Његови напредни ставови о неопходности формирања библиотеке америчко-енглеског типа садржани су у *Статуту Општине града Београда* и подударни схватањима и програму који је касније осмислила, дефинисала и спровела Марија Илић-Агапова, приликом устројавања фондова за прву јавну библиотеку у Београду.